

DESPRE REGIONALIZAREA ROMÂNIEI

Prof. dr. Iacob ALTMAN
Universitatea Sorbona I, Paris

Organizarea spațiului național constituie o preocupare de înaltă responsabilitate socială și politică. „Problema aceasta a restructurărilor administrativ - teritoriale, problema reorganizării localităților, în ce privește profilul, volumul și structura lor, sublinia cunoscutul sociolog Henri H. Stahl, se poate încadra într-una din marile drame ale istoriei omenirii”.

În practica promovării oricărei forme de organizare a spațiului s-a avut și se are în vedere determinarea surselor principale de bunuri materiale necesare vieții umane. În aprecierea acestor surse urmărim, în primul rând, caracteristicile diferitelor tipuri de spații cuprinse între frontierele României, adică tipurile de relief, apele și spațiul maritim care îi aparține. Asemenea caracteristici formează cadrul de competență prin care delimităm unitățile administrativ-teritoriale și apreciem poziția componentelor acestor unități: orașe, comune, sate. România dispune, din acest punct de vedere, de un cadru deosebit de favorabil organizării unor unități de deosebită eficiență.

Pornim de la ipoteza că transferul metodologic al unor instrumente statistico-matematice folosite în analiza sistemelor ecologice poate fi posibil și benefic în analiza sistemelor teritoriale. Pentru a verifica această ipoteză, procesul de cercetare este organizat în funcție de următoarele obiective:

a. în vederea fundamentării teoretice a transferului metodologic, conceptul de „sistem teritorial” este analizat în detaliu și comparat cu alte concepte cu un conținut analog din ecologie și amenajarea teritoriului;

b. printr-o analiză critică este trecut în revistă instrumentarul existent în analiza

sistemelor teritoriale, evidențiind lacunele și limitele acestuia;

c. sunt analizate metodele statistice potențial utilizabile în analiza sistemelor teritoriale,

d. transferul metodologic propriu-zis constă în derularea unor studii de caz cât mai diverse,

e. analiza rezultatelor obținute în toate aceste etape fundamentează concluziile cu un caracter general, dar și o ierarhie a metodelor și un algoritm de utilizare a acestui instrumentar.

Analiza conceptului de „sistem teritorial” arată că acesta reprezintă o realitate obiectivă și nu o construcție teoretică. Sistemele teritoriale sunt definite ca „ansambluri funcționale constituite din elemente și relații, care au ca finalitate atingerea unor țeluri comune”. Elementele pot fi naturale și antropice¹. Structura celor două subsisteme, natural și antropoc, diferă substanțial. La baza conceptului de sistem teritorial se află noțiunea de teritoriu, definit ca „spațiu geografic gestionat de o persoană, de un grup de persoane sau de către un alt actor economico-social”, sau, din punctul de vedere al geografiei economice, ca „suport material al relațiilor dintre actori, infrastructuri și tehnologii”². Ultima definiție pornește de la accepțiunea potrivit căreia teritorialitatea reprezintă o „expresie geografică primară a puterii sociale”. Conform primei definiții, noțiunea de teritoriu se bazează pe conceptul de spațiu geografic – „întindere determinată, caracterizată printr-un număr mai mare sau mai redus de caractere fizice ale căror diversitate și întrepătrunderi se desfășoară sub ochii noștri pe suprafața pământului”. Cea de-a doua definiție privește teritoriul

ca interfață a relației dintre natură și societate.

Termenul de „sistem teritorial” este utilizat și de Christiane Rolland-May în 2000, și definit ca „sistem cu un înalt grad de organizare, complexitate crescută atât în planul structurii interne, relațiilor cu mediul, cât și al articulării cu subsistemele și sistemele integratoare și capacității de definire a propriilor obiective sau a mijloacelor de atingere a acestora”, într-o lucrare ce propune un model de implementare a concepției sistemice în geografia așezărilor umane pentru evaluarea teritoriilor. Datorită orientării preponderent metodologice a lucrării, conceptul este insuficient cristalizat, definiția propusă fiind aplicabilă oricăror sisteme mari și complexe, și nu doar celor teritoriale³.

Trebuie remarcată, în acest context, omogenitatea diferită a unui sistem teritorial în funcție de gradul de antropizare⁴, care determină apariția unor diferențe între cele două subsisteme.

✓ Sistemele teritoriale naturale sunt mai omogene din punct de vedere fizionomic și prezintă relații de interconexiune foarte evidente pe verticală între litosferă, hidrosferă, biosferă și atmosferă, relațiile de compensare, intercondiționare și cooperare în desfășurarea fluxurilor de materie, energie și informație asigurând coerența sistemului; în plan teritorial, omogenitatea rezultă din similaritatea fizionomică și funcțională a componentelor, și nu din interconectarea lor.

✓ Sistemele teritoriale puternic antropizate sunt eterogene, dar prezintă coerență și sinergie spațială. Coerența lor funcțională este dată de dezechilibrul teritorial.

În pofida acestor diferențe, sistemul teritorial rezultă din interrelațiile dintre cele două subsisteme, fizionomia și funcționalitatea sa depinzând de intensitatea și formele relațiilor dintre acestea.

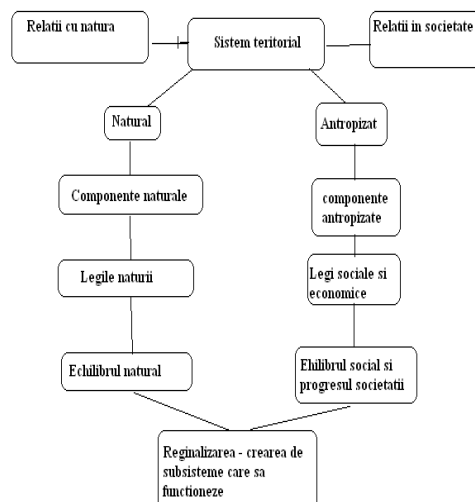

Fig.1 Sistemul teritorial - component

1. Scurt istoric al teritorialității pe cuprinsul țării

În secolul I î.Chr., mai exact, în perioada anilor 82-44 î.Chr. este cunoscut, în spațiul deținut astăzi, în majoritate de România, statul condus de Burebista alcătuit din uniunile tribale getice de la Dunărea de Jos. Este cunoscut faptul că încă din secolul al VI-lea î.Ch. spațiul actual al României constituia o parte considerabilă a marii formațiuni etnice tracice. Tracii dețineau întreg spațiul din partea de nord-vest și sudul Mării Negre. Tracia configura una din formațiunile etnografice majore ale celor opt structuri etnografice existente atunci pe întinsurile Europei.

Denumirea de **Dacia** o regăsim pentru prima oară în „Comentarii de Bello Gallico (IV.25), operă, în care vorbind despre pădurea Hercynia, iar Iulius Caesar ne spune că ea se întindea de la izvoarele Dunării până la Carpații Daciei. Acesta este spațiul politic care formează baza regatului lui Burebista, care își avea capitala la Argedava și se întindea în nord până la Carpații Păduroși, în sud-vest avea graniță cu Munții Haemus (Balcani), în vest ajungea până la confluența râului Morava cu Dunărea mijlocie iar în est până la râul Bug, extindă granițele peste Dunăre, transformând o mare parte a

Daciei în provincie romană. Prima organizare politico-administrativă a fost înfăptuită după un deceniu de la cucerirea Daciei, când din rațiuni politice, de apărare împotriva popoarelor migratoare și, în general, din considerente fiscale și economice, spațiul geografic a fost împărțit în Dacia Superioară (cuprinzând Banatul și Transilvania) și Dacia Inferioară (cuprinzând Oltenia și SE Transilvaniei).

Organizarea administrativ-teritorială romană s-a dezvoltat în Dacia până în anul 274, când împăratul Aurelian s-a retras peste Dunăre din cauza deselor năvăliri ale popoarelor migratoare. Știrile documentare lipsesc însă, astfel încât nu se poate urmări evoluția organizării teritoriale până în secolul al XIII-lea. Vestigiile arheologice scot în evidență existența a numeroase comunități rurale, amplasate în special pe văile apelor și în părțile mai ferite ale depresiunilor, dealurilor și câmpiilor. În general, spațiul românesc a cunoscut forme proprii specifice de organizare: obști sătești, uniuni de obști, „țări”, voievodate, cnezate, ducate etc. până la mari provincii istorice (Țara Românească, Moldova și Transilvania). Aceste „țări” ce au corespuns cu formele de organizare socială a comunităților umane se situează în timp cu mult înainte de întemeierea statelor românești, în perioada în care românii se aflau confederați în formațiuni politice denumite judecii, cnezate și voievodate. Înaintarea stăpânirii ungurești în Transilvania a început, în secolul al XI-lea, și s-a terminat în veacul al XIII-lea.

Realitățile istorice, sociale românești au subzistat neconținut până la constituirea statului unitar al României la 1 decembrie 1918. Organizarea teritorial-administrativă a voievodatului Transilvaniei s-a realizat pe parcursul a trei secole (XI-XIII), cristalizându-se abia la sfârșitul secolului al XIII-lea – începutul secolului al XIV-lea.

Țara Românească s-a întemeiat de către voievozii de la Argeș, prin reunirea sub o singură stăpânire românească, a

diferitelor formațiuni politice, cnezatele și voievodatele din dreapta și din stânga Oltului, dintre Carpați și Dunăre, la începutul secolului al XIV-lea.

Moldova s-a întemeiat la mijlocul secolului al XIV-lea prin cucerirea succesivă a formațiunilor politice românești dintre Carpați, Nistru și Marea Neagră, de către voievozii români din Maramureș.

Județele în Țara Românească

Specific pentru Țara Românească îl reprezintă faptul că județele s-au format de-a lungul râurilor, care le-au dat și numele. Doljul (care însemna Jiul de jos), Gorjul (Jiul de sus) Oltul, Argeșul, Dâmbovița, Prahova, Buzăul, Râmnicul Sărat, Ialomița intră în această categorie.

În 1677, Miron Costin enumera 16 județe: Râmnic (Râmnicu Sărat), Săcuieni (Saac), Ialomița, Ilfeul (Ilfov), Muscel, Olt, Vâlcea, Jii de jos (Dolj), Buzău, Pravova (Prahova), Dâmbovița, Argeș (Argeș), Vlașca, Romanai, Jii de Românească în secolul al XVII-lea. Din lista acestuia lipsește doar Teleormanul, deși acesta exista în veacul al XVII-lea, învecinându-se „despre răsărit Vlașca, despre sud Dunărea, despre apus Oltul și despre nord Argeșul”. Ulterior, chiar Miron Costin arată că „în Țara Românească sunt numai șaptesprezece ținuturi cu două mai puțin ca în țara Moldovei”. Același număr de 17 județe apare la 1728 și în „Încercarea de istorie românească” a lui Johann Filstich.

Ținuturile în Moldova

În Moldova, unde ținuturile s-au înființat în jurul unor centre, orașe sau cetăți, luând numele acestora, cum sunt județele Bacău, Roman, Neamț, Cernăuți, Dorohoi, Botoșani, Iași, Fălciu, Hotin, Soroca, Chilia, Cetatea Albă, numai câteva fiind axate pe cursul unor ape (județele Putna, Troțuș, Covurlui, Suceava), se constată o tendință de restrângere prin contopire a numărului de unități administrative.

În 1565, *Cronica moldo-polonă* menționează 24 de ținuturi (unele având însă administrație comună

Ultima creație, în ce privește ținuturile, sub fanarioți, este ținutul **Herței**; el se formează din porțiunea rămasă a ținutului Cernăuți și din defalcarea unei părți a ținutului Dorohoiului; numele provine de la târgușorul Herței, reședința ispravnicului.

Comitatele, districtele și scaunele din Transilvania

Împărțirea administrativă a Transilvaniei s-a realizat prin comitate, scaune secuiești și săsești, districte românești și săsești. Înainte de cucerirea maghiară, românii au fost organizați organizarea anterioară. Mai întâi este numele de voievod pe care-l va purta conducătorul Ardealului; apoi existența a cincizeci și patru de districte românești răspândite pe întreg teritoriul.

Alte forme de organizare a teritoriului

În Țara Românească, Oltenia a beneficiat de un statut special, reprezentând în fapt o formă complementară de organizare a teritoriului. Banul era reprezentantul domnului în Oltenia, administrând-o în numele acestuia, avea atribuții judecătorești, era comandantul armatei care se strângea din județele oltene, iar în lipsa domnului, comandant al întregii armate.

În ceea ce privește Moldova, aceasta era divizată în două mari părți, respectiv Moldova Inferioară sau Țara de Jos (alcătuită din 12 ținuturi) și Moldova Superioară sau Țara de Sus (alcătuită din 7 ținuturi).

În secolul al XVIII-lea se constată documentar primele subîmpărțiri administrative ale județelor și ținuturilor. Asemenea subdiviziuni au fost organizate pentru a asigura eficiența conducerii politice statale prin înlesnirea transmiterii directivelor organelor centrale la comune și sate. Ele se numesc **ocoale** în Moldova, **plăși** și **plaiuri** în Muntenia. Existau și *ocoale „de hotar”*: Vrancea și Câmpulung Moldovenesc, care ascultau fiecare de unul

sau doi vornici aflați sub autoritatea starostelui de Putna, respectiv a pârcălabului de Suceava. Locuitorii din satele acestora, conduși de vătămani și 12 jurați, iar din partea vornicilor de vornice (namestnici), se bucurau de liberate în schimbul slujbei militare de pază la hotar.

Cuvântul **plasă** a existat în Țara Românească în actele secolului al XVII-lea, cu înțelesul de parte care se cuvenea unuia. Se constată că satele aveau o organizare proprie, acoperind toate domeniile de activitate. Comunitatea sătească a fost reprezentată față de puterea centrală și locală de către obște ca principala instituție administrativă rurală.

Organizări administrativ-teritoriale în perioada premergătoare Unirii Principatelor

Atributele statale ale României, cu o vechime și continuitate incomparabilă față de oricare dintre țările vecine, au la bază o vatră etnică omogenă și bine consolidată din punct de vedere social-economic.

Organizarea administrativă a Principatelor Române și apoi aceea a statului unitar a derivat din înseși împrejurările în care s-a format poporul român și s-a adaptat apoi nevoilor politice, economice și sociale ale vremurilor, conform susținerilor lui Ioan C. Filliti, în 1929, într-un studiu consacrat organizării administrative a Principatelor Române. El stabilea patru etape distincte în evoluția organizării administrative a Țărilor Române.

Regulamentele Organice din 1831 și 1832 vor preface instituțiile existente, păstrând însă diviziuni teritoriale ce ființau prin tradiție. După Unirea Moldovei cu Țara Românească și contopirea administrațiilor lor din decembrie 1861, președintele celui dintâi guvern comun al țării, Barbu Catargiu, a prezentat Adunării Legiuitoare, la 19 martie 1862, un proiect de organizare regională a teritoriului. Acesta este **cel mai vechi proiect de descentralizare administrativă** la noi.

Urmărind înfăptuirea unei administrații eficiente, în expunerea de motive se arată că țara noastră avea o întindere considerabilă, în lungimea ei, dar lipsită de mijloace de comunicație. De aceea, printr-o descentralizare parțială și recentralizare numai a lucrărilor de mare importanță, la ministere, se vor „*lega mai bine între ele diferitele părți ale teritoriului român, printr-o mai strânsă legătură a intereselor tuturor, iar pe de altă parte guvernul, adunând mai cu înlesnire luminile necesare asupra trebuințelor locale și generale, va putea întinde și modifica mai bine, prin legi și regulamente, mijloacele de ameliorație dictate de experiență; în fine, ministerele se vor despovăra de lucrarea amănunțelor de toată ziua, de care acum se află atât de înăbușite încât vremea materială le lipsește de a se ocupa de lucrările mai înalte ce sunt chemate a săvârși*”

Preocuparea constantă pentru modificarea și modernizarea sistemului administrativ a condus la **înființarea comunei rurale**. Legea comunală din 1 aprilie 1864 a suprimat categoriile juridice ale orașelor, declarându-le pe toate independente. O dată cu legea din 1864, organizarea orașelor intră în faza ei modernă.

După Unirea din 1859, termenul de județ s-a utilizat în toată țara, iar în Transilvania și în celelalte provincii revenite statului român după anul 1918. De la întemeierea statelor românești până în secolul al XIX-lea, județele au fost unități teritoriale ai căror conducători erau reprezentanți ai puterii domnești care le administrau. Neavând personalitate juridică, județele nu puteau avea inițiative în efectuarea unor lucrări de interes local, decât în limita mijloacelor puse la dispoziție de puterea centrală

Plășile – subdiviziuni administrative

Subdiviziunile administrative ale județelor sau ținuturilor au fost organizate pentru a asigura eficiența conducerii politice statale prin înlesnirea transmiterii

directivelor organelor centrale la comune și sate.

Termenul de ocol se utiliza și în timpul Regulamentului Organic. Harta manuscrisă alcătuită în 1833, în conformitate cu proiectul de arondare al ministrului dreptății conținea 10 ținuturi și 55 ocoale, față de 16 ținuturi și 76 ocoale existente. Ținând seama de deficiențele, care proveneau din posibilitățile economice reduse ale unităților administrativ-teritoriale existente, se urmărea constituirea unor unități puternice pentru a satisface cerințele de progres ale colectivităților umane locale. Mai târziu, în Moldova, termenul de ocol a fost înlocuit cu acela de *plasă*, utilizat în Țara Românească.

Mutații după primul război mondial

Constituția din 1923 declara România, stat național unitar și indivizibil (Articolul 1), iar prin articolul 137 unifica diversele sisteme juridice moștenite de diferitele regiuni ale statului. Pentru eficientizarea activității de administrație și pentru o aplicare cât mai riguroasă și uniformă a tutelei administrative, județele au fost grupate în circumscripții administrative, cu rol executiv, fără personalitate juridică, conduse de inspectori generali administrativi.

Constituția din 29 martie 1923 prevedea (articolul 4) că „*teritoriul României din punct de vedere administrativ se împarte în județe, județele în comune*”, numărul, întinderea și subdiviziunile lor teritoriale urmând a se stabili după formele prevăzute în legile de organizare administrativă. Totodată, Constituția statua descentralizarea administrativă ca principiu al organizării de stat, elementul esențial al descentralizării constând în alegerea „prin vot universal, egal, direct, secret și obligatoriu și cu reprezentarea minorității, după formele prevăzute de lege a membrilor consiliilor județene și comunale”, la aceștia putându-se adăuga prin lege „membri de drept și membri cooptați”.

La sfârșitul primului război mondial s-au unit cu patria mamă teritoriile românești aflate sub ocupație străină: Basarabia, Bucovina și Transilvania

Legea pentru unificarea administrativă

Prin decretul regal din 13 iunie 1925 a fost elaborată legea pentru „unificarea administrativă” și „legea pentru organizarea administrațiunii comunale a orașului București” În cele 400 de articole (45 pagini) legea prevede obiectivele și criteriile ce trebuie să stea la baza organizării 1925 (intrată în vigoare la 1 ianuarie 1926) a fost constituită o comisie alcătuită din 7 personalități ale vremii, oameni de știință și reprezentanți ai armatei, trei dintre aceștia fiind geografi: Simion Mehedinți, Vintilă Mihăilescu și Vasile Meruțiu

S-a optat pentru constituirea unor județe mari, care să cuprindă în medie între 300.000 și 400.000 locuitori, cu suficiente resurse financiare, care să le permită implementarea unei veritabile autonomii locale. Pe această bază, comisia a propus mai întâi un decupaj administrativ în 48 de județe, urmând deci să fie desființate prin contopire 28 de județe, fapt care a atras ample proteste din partea reprezentanților acestora.

Discordanțe și discontinuități

Legea din 1925 nu a răspuns tuturor necesităților vieții administrative românești, fiecare provincie având tendința unui sistem administrativ propriu, care nu putea fi înlocuit imediat cu un sistem administrativ complet nou. Experiența aplicării acestei legi a justificat **pregătirea unei noi reforme administrative pusă în aplicare la 3 august 1929**. Prin noua lege se urmărea realizarea unei mai mari descentralizări administrative, înființându-se o serie de noi instituții, menite să asigure o mai mare autonomie în viața locală.

Organizarea administrativ-teritorială în perioada 1948-1968. Odată cu intrarea României în sfera de influență sovietică, autoritățile comuniste au inițiat

comunizarea României, la acel moment România fiind practic o țară ocupată. În acest mod s-au inițiat modificările legislative care să ducă la înlocuirea unităților administrativ-teritoriale tradiționale românești și crearea altor identice cu cele existente în fosta U.R.S.S., respectiv regiunea și raionul.

Organizarea administrativ-teritorială din 1968 până în 1990.

Instituirea arbitrară a unui model de organizare administrativă împrumutat din exterior, fără a ține seama de particularitățile concrete ale spațiului românesc, de legăturile tradiționale dintre părțile sale componente, ci doar de subordonarea cât mai eficientă a acestora autorităților politice centrale, a condus la repetate reajustări administrative pe o structură neviabilă. Ea a fost menținută însă artificial, ca urmare a sovietizării întregii vieți culturale, economice și sociale a țării, în condițiile prezenței pe teritoriul României a trupelor sovietice.

Evenimentele politice ce au marcat Blocul comunist în deceniile VI-VII, concretizate în special prin tulburările sociale din Ungaria și revoluția din Cehoslovacia (Primăvara de la Praga), corelate cu retragerea armatei sovietice din România în Definitivarea noii împărțiri administrativă-teritoriale s-a realizat prin Legea nr. 55 din 19 decembrie 1968, care preciza existența a 39 județe, 47 municipii, 189 orașe, 604 localități componente ale municipiilor ori orașelor, 2.706 comune, din care 145 suburbane și 13.149 sate, din care 232 aparțineau municipiilor și orașelor.

Organizarea administrativ-teritorială din anul 1968 a suferit ulterior ușoare modificări, îndeosebi la nivel de comune și orașe. La 20 noiembrie 1977, numărul comunelor s-a redus de la 2.706 la 2.705. Astfel, în 1981, existau 40 de județe; municipiul București, asimilat județului împărțit în 6 sectoare numerotate de la 1 la 6; Sectorul Agricol Ilfov – aflat în subordinea Consiliului Popular al Municipiului București; 56 de municipii

(inclusiv București); 180 de orașe; 599 localități componente ale municipiilor și orașelor; 2.705 comune, din care 135 suburbane; 13.124 sate, din care 232 aparținând municipiilor și orașelor.

Anul 1968 a marcat nu numai un moment de ruptură în evoluția hărții administrativ-teritoriale a României, dar și apogeul politicii de „dezgheț”, de deschidere către valorile occidentale, pe fondul unui comunism însuflețit de idei naționaliste.

Statutul unităților administrativ-teritoriale

Potrivit legislației actuale (anul 2011), organizarea administrativ-teritorială a României este formată din: 41 de județe, București cu rang de județ, 320 de orașe, din care 103 cu rang de municipiu și 2.860 de comune, formate din aproximativ 13.089 de sate. Municipiul București are rang de județ și este divizat în 6 sectoare. Județele, municipiile, orașele și comunele sunt diviziuni legale care își desfășoară activitatea în baza prevederilor Constituției și Legii administrației publice locale.

Autoritățile administrației publice, prin care se realizează autonomia locală în comune și în orașe, sunt consiliile locale alese și primarii aleși. Consiliile locale și primarii funcționează ca autorități administrative autonome care soluționează problemele publice din comune și din orașe, respectiv Consiliul General al Municipiului București, autorități ale administrației publice pentru coordonarea activității consiliilor comunale și orașenești privind serviciile publice de interes județean.

Reprezentantul Guvernului în administrația publică locală este prefectul.

Orașele și comunele noi înființate

După 1990, principala tendință evolutivă înregistrată pe harta administrativ-teritorială o constituie mărirea gradului de fragmentare la nivel local, prin multiplicarea numărului de comune, orașe și municipii. Astfel, în intervalul 1 ianuarie 1990 – 1 ianuarie 2007 au fost constituite 230 comune noi,

în majoritatea cazurilor pe baza antecedentelor istorice, 59 de comune au fost investite cu statut de oraș, iar 47 de orașe au fost transformate în municipii. În 2011 există 320 orașe, din care 103 municipii și 12.946 sate grupate în 2.850 comune.

După 1989, un număr de 61 de comune au fost declarate orașe (37 de noi orașe numai în anul 2004). Multe dintre aceste noi orașe au provenit din antecedente rurale cu calități reduse față de cerințele minimale ale statutului urban. Suficient să amintim localități ca Bechet, Căzănești, care nu au nici măcar numărul de populație de 5.000 de locuitori adoptat convențional pentru selecția urbană, nemaivorbind de necesitatea promovării unor programe speciale de susținere financiară a dezvoltării instituționale a acestora.

Ierarhizarea localităților

Ierarhizarea social economică a localităților are un rol deosebit în consolidarea atributelor județene. Este vorba de selectarea din multitudinea localităților a unor centre asupra cărora se resimt funcțiile teritoriale în care se află, centre care pe baza lor social-economică influențează pe o rază de o anumită adâncime asupra teritoriului înconjurător.

Prin Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a Rețeaua de localități, au fost desemnate cinci tipuri de ranguri de localități: respectiv trei tipuri de ranguri urbane și două rurale. Harta alăturată înscrie rangurile de orașe.

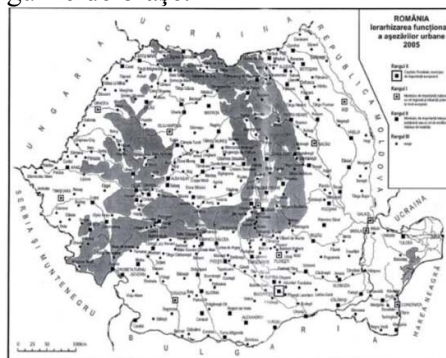

Fig. 2 Ierarhizarea localităților

2. Definirea regiunilor

Pentru delimitările teritoriale am procedat la suprapunerea a mai multor hărți ale României (anexe). Harta reliefului, harta hidrografică, harta pedoclimatică, harta vegetației, harta resurselor minerale, harta exploatărilor subsolului, harta culturilor agricole mari, harta îmbunătățirilor funciare, harta industriei de prelucrare a lemnului, harta industriei pe sectoare, harta comunicațiilor rutiere, harta comunicațiilor feroviare, harta comunicațiilor aeriene, harta dezvoltărilor comerciale, harta dezvoltării urbane și a populației, hărțile turistice referitoare la capacități de cazare, stațiuni balneo-climaterice, stațiuni montane și de pe litoral, harta dezvoltării și impactului canalelor media, harta regiunilor tradiționale (Muntenia, Moldova, Dobrogea, Banat, Crișana, Transilvania, Maramureș, harta organizărilor medievale tradiționale (Țara Făgărașului, Țara Bârsei, Țara Hațegului etc.).

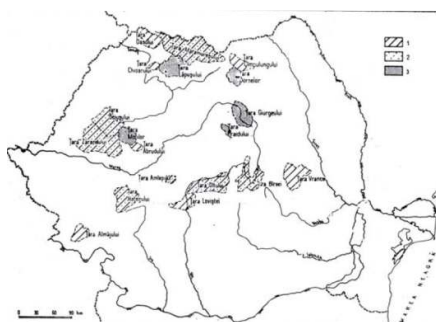

Fig.3 Apelativul țară³ în denumiri geografice

Astfel din suprapunerea celor 36 de hărți au apărut centre sub forma unor conuri (sau piramide) valorice, care arată importanța lor zonală. Această stratificare în înălțime ne arată punctajul obținut și importanța centrelor respective la nivelul țării. Diferența fiind prea mare dintre al 6-lea centru clasat și următorul, am considerat că este bine să luăm în considerare doar primele 6 centre. În jurul lor vom construi regiunile. Ne ajută în aceasta decizie și faptul că numărul 6 este un număr perfect. (valoarea numerelor

perfecte este egală cu suma divizorilor săi: $1+2+3=6$).

În urma suprapunerii succesive a hărților vom obține grafice asemănătoare cu figura următoare:

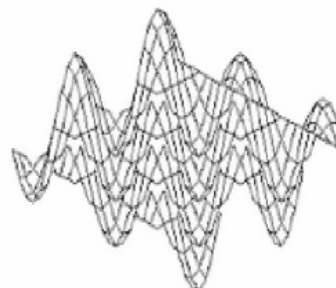

Fig.4 Grafic de creștere rezultat din suprapunerea hărților

Descrierea modelului în locul lipsit de centre proeminente arată ca în figura următoare:

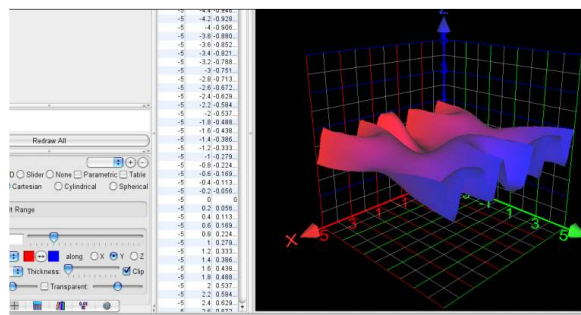

Fig. 5 Model pentru zone uniforme, fără centre proeminente

Vom adăuga comanda ca acolo unde sunt valori mari să se adăuneze. Adică pe x și y vom defini coordonatele date de hărțile tematice ale României, iar pe direcția z vom comanda adăunarea valorilor hărții nou adăugate la valoarea existentă. Comanda pentru a obține un con valoric se poate sintetiza:

Fixăm criteriul decizional:

- Dacă $d_{i+1} \geq 0$ vom alege $E(x_i + 1, y_i + 1)$ și
$$d_{i+2} = d_{i+1} + 2(dy - dx)$$
- Dacă $d_{i+1} < 0$ atunci vom alege $F(x_i + 1, y_i)$ și

$$d_{i+2} = d_{i+1} + 2dy$$

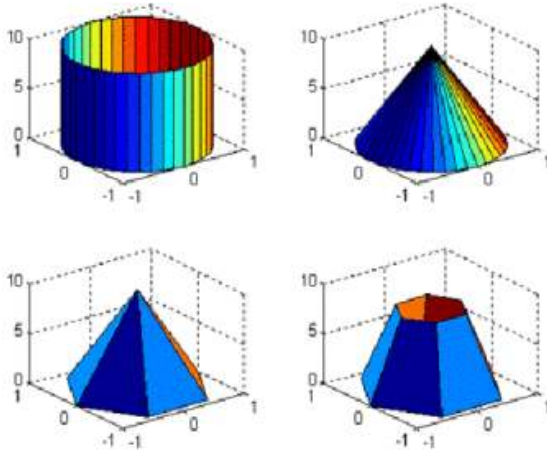

Fig. 6 Definierea comenzii de adăuionare a valorilor unei hărti peste celelalte

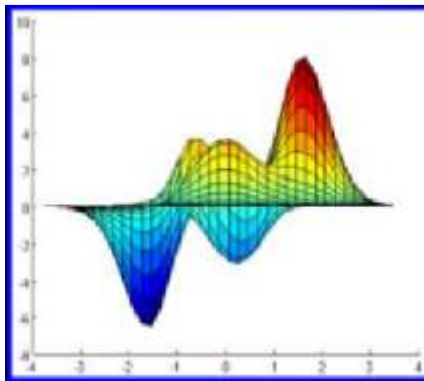

Fig.7 Vedere în secțiune (de-a lungul axei x)

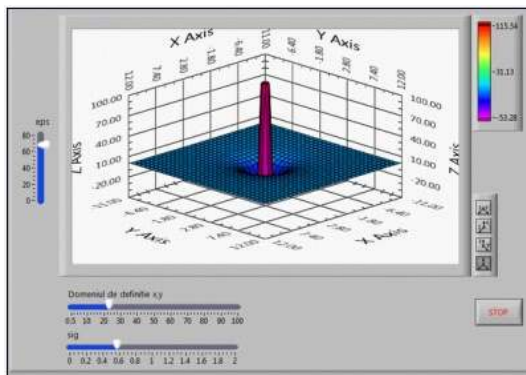

Fig. 8 Situație de dezvoltare unilaterală (o singură mărime are valori, de ex. turismul) a centrului

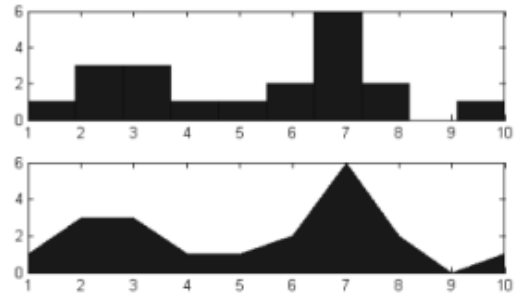

Fig. 9 Vedere în secțiune a diferitelor modele de creștere valorică

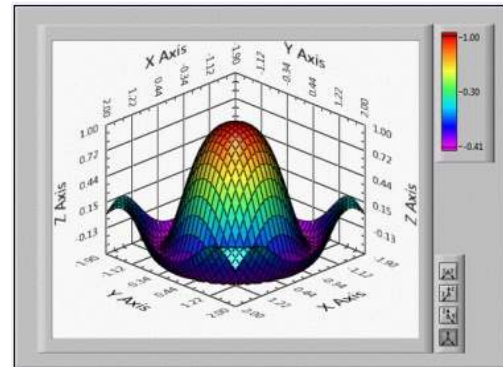

Fig. 10 Model de evidențiere a valorilor cumulate pe un centru

Pentru simplificare vom considera o formă pătratică a hărtilor prin tăierea marginilor și redefinirea limitelor, obținem:

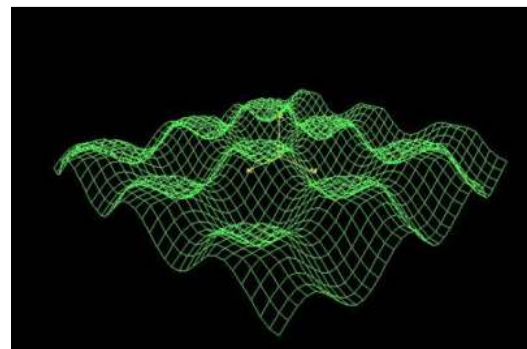

Fig. 11 Obținerea centrelor de creștere

¹ ANTRÓPIC adj. determinat de acțiunea omului; antropogen. (< fr. *anthropique*).DEX.

² Bourrinet, Jacques, (1996), *Le Comite des Regions de l'Union Europenne*, CERIC, Marseille

³ Buell, P.V., (1984), *Management: A Strategic Planning Approach*, N.Y.

⁴ Altman I, (2012), *Agonia capitalismului neoclasice*, vol. I, Ed. Grinta, Cluj-Napoca

⁵ „Țări” existente în decursul istoriei ca entități politice și administrative; de formă, întindere,

funcțiuni, elemente etnografice și folclorice; 2, „țări” în sens popular – șes, argumentare a evoluțiilor favorabile administrativ-teritoriale, sursele de natură cartografică. Sursele de acest fel

sunt numeroase, am selectat, în acest scop, una din lucrările celei mai reprezentative personalități din cartografia evului mediu, Iacobo Castaldo.

